

***dwars* bekent kleur**

het tegengewicht van Karl van den Broeck

de nieuwe Antwerpse studentencodex

studentenblad Universiteit Antwerpen

dwars

nr. 138 | jaargang 21 | oktober 2021 | gratis | www.dwars.be

colofon

dwars is het redactioneel onafhankelijke studentenblad van Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. Het magazine verschijnt minstens drie keer per semester en wordt gratis verdeeld op de campussen van UAntwerpen.
Op **www.dwars.be** is bovendien wekelijks nieuwe *content* te vinden.

Dit nummer werd afgesloten op 03/10/2021.
Vragen, opmerkingen en suggesties alsook lezersbrieven zijn van harte welkom. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt zich het recht ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.

Oplage: 1 200 exemplaren. V.U. Tim Vermeiren
Prinsesstraat 16, B-2000 Antwerpen

adverteren@dwars.be ■ contact@dwars.be ■ werving@dwars.be

co-hoofdredacteurs	Margaux Albertijn ■ Tim Vermeiren
redactie	Gert Van Iangendonck ■ Margaux Albertijn Matthias Vangenechten ■ Matthias Van Laer Tim Vermeiren
eindredactie	Lena Grondelaers (verantwoordelijke) Matthias Van Laer (verantwoordelijke) Annelies Verbeeck ■ Dominique Geschiere Hanne Collette ■ Jana Scheers Margaux Albertijn ■ Stein de Groof Tino Mourik
beeld	Hanne Collette (verantwoordelijke) Joke De Wilde ■ Margaux Albertijn Reinout Arents ■ Sophie Van Reeth Thomas Loriers
cover	Hanne Collette
foto editoriaal	Annelies Verbeeck
vormgeving	Margaux Albertijn ■ Tim Vermeiren
sociale media	Margaux Albertijn ■ Tim Vermeiren
IT	Stein de Groof ■ Timothy Lemmens
PR	Annelies Verbeeck (verantwoordelijke) Margaux Albertijn ■ Tim Vermeiren
drukkerij	Universitas
met dank aan	GreenOffice ■ De Rode Loper

4

Apache doet het anders dan andere media. Een abonnementenmodel behoedt haar onderzoeksjournalistiek voor externe inmenging. Hoofdredacteur Karl van den Broeck reflecteert over deze en andere (problematische) trends in het medialandschap.

11

Studentikoos Antwerpen heeft bij deze haar eigen studentencodex! *dwars* legde haar oor te luister: hoe maak je zo'n codex, wat vang je aan met controversiële liederen en wat verandert er nu écht?

16 centerfold
18 column: opinieventer
20 Humans of UAntwerpen
22 column: Bierman
23 GreenOffice kookt
23 waarom blauwe inkt?
24 puzzels
26 doorbraken
28 poëzie
30 het laatste woord
31 Jean Louis Joos' kunst

C:33 M:44 Y:0 K:0

editoriaal

De laatzomerzon schemert vroeg en ruikt nostalgisch. We verlaten eindelijk onze grijze schermen en proeven opnieuw van het kleurrijke studentenleven. Zowel startende studenten als tweedejaars stappen mee in het verhaal dat het eindelijk weer is zoals het was en de oude garde pikt nog snel de laatste druppels dauw mee voor ze naar het werkveld moet.

Natuurlijk is dat misschien allemaal compleet gelul. Voor wie niet tot die eerste groep behoort, kan het best wel eens een wreed weerzien zijn. De ontgroenden onder ons zouden niet gratuit mogen overweldigd worden door het groen onder ons. Als het gras al kleurrijker oogt bij de buurman, dan zeker door de roze bril van de herinnering. De exuberante evenementen, de grote samenkomsten, de volle aula's: hebben we dat echt gemist? Of was hetgeen we misten de groteske illusie dat alles goedkomt en er in noodgevallen, wanneer je plots werd overvallen door realiteitszin, steeds een plek was waar je spontaan aan comazuipen kon doen? Ik wil me niet vastpinnen op de zwartste lezing, maar het hoopvolle perspectief waarmee we op onze universiteit overrompeld worden in een tijd met groeiend extremisme en de grootste economische crisis van deze eeuw, past niet bij het palet van mijn gordijnen.

Uiteindelijk is alles gekleurd. Maar dat is zeker niet enkel een zegen; nooit is er een moment van onthechting. Geen enkel gesprek, geen enkele cursus, geen enkel artikel heeft de afstandelijke neutraliteit die we op onze schermen voelen. We staan (eindelijk! hoera!) opnieuw in de wereld: aanschouw de ravage. Geen enkele hoeveelheid feestgedruis is in staat om mij de rekening van vorige generaties als 'de uitdaging van de toekomst' te laten verkopen.

Desondanks moeten we blijven schilderen. Dat we bijna zeker met rode wangen een blauwtje lopen, mag ons niet tegenhouden vernieuwing en hoop ten dans te vragen; dat van die nee en die ja. Laat ons evenwel bewust zijn dat het vaak slechts recyclage is. De liedjes in onze codices mogen aangepast worden aan 'onze' tijd, als de onderliggende (ver)houdingen dezelfde blijven, zullen ook deze weer snel de term problematisch toegeschoven krijgen, en terecht.

Terwijl de herfst zich aandient, moet het voor onze samenleving lente heten. Ook *dwars* vernieuwt, na twintig jaar maakt haar omslag een omslag; met een gematigd narcisme hielden we onszelf de eer om als eerste in kleur te verschijnen. Een goede keuze, de indruk dat we soms wat donker waren, is nu helemaal verdwenen. Je moet dan betekenis geven aan zulke gebeurtenissen: als redactie staan we niet enkel in een gekleurde wereld, we geven die wereld zelf ook kleur.

De eerste *dwars* van dit academiejaar doen we dat door Karl van den Broeck te interviewen. *Apache* toont namelijk al jaren dat objectief en neutraal niet met elkaar vermengd mogen worden. In dat licht mag ook het studentenblad van een pluralistische universiteit gerust kleur bekennen. Je raadt nooit welke ik persoonlijk uitdraag.

Tim Vermeiren, **hoofdredacteur**

Apache

tekst: Matthias Vangenechten ■ beeld: Hanne Collette

Hln.be, vrtnws.be, demorgen.be: de kans is niet gering dat u er dagelijks digitale sporen achterlaat om uzelf het gevoel te geven op de hoogte te zijn van de dingen die ertoe doen of om de verveling te verjagen. Tot grote vreugde van de adverteerders. Maar hoe vaak belandt u op _apache.be_? Wij hadden een gesprek met Karl van den Broeck, vroeger journalist bij _De Morgen_ en hoofdredacteur bij _Knack_, heden ten dage hoofdredacteur van _Apache_.

Karl van den Broeck introduceert *Apache* zelf. "*Apache* is een nieuwsplatform dat zich toespitst op onderzoeksjournalistiek. We zijn geen krant of nieuwszender die bericht over alles wat er op een dag in een jaar gebeurt, maar kiezen onze dossiers uit. Essentieel aan *Apache* is dat we een onafhankelijk medium zijn. *Apache* is een coöperatieve vennootschap. Elke aandeelhouder heeft één stem, ongeacht het kapitaal dat die inbrengt. Aandeelhouders die een hoger bedrag hebben geïnvesteerd krijgen wel een hoger dividend uitgekeerd."

Oké, dat is de financieel-economische kant. Maar hoe kom je op het idee om een nieuw medium op te starten dat zich ook nog eens op iets energievretends als onderzoeksjournalistiek wil toeleggen? "In 2009 is *Apache* opgericht. Vooral uit frustratie. Er was weinig onderzoeksjournalistiek, enkele grote groepen domineerden de journalistiek, die sterk gecommercialiseerd was. Wij wilden een tegengewicht vormen."

werktitel

"*Apache* is ontstaan uit een groot conflict bij *De Morgen* in de periode 2007-2009. Een kwart van de werknemers werd er ontslagen en *De Morgen* ging voor het eerst werken met hoofdredacteurs die niet uit de eigen redactie kwamen. Een aantal van de mensen die er toen al dan niet gedwongen vertrokken, heeft *Apache* opgericht, toen onder de naam *De Werktitel*. Dat is trouwens nog altijd de naam van onze coöperatieve vennootschap. De titel symboliseert de onrust en het ongeduld van de oprichters. Ze zijn ermee begonnen voor ze een naam hadden."

in gesprek met hoofdredacteur Karl van den Broeck

Nu is het zeer voorstelbaar dat de dwarslezers, gewend aan kwaliteit, zich prompt naar de website van *Apache* begeven, maar aldaar op een betaalmuur stuiten. "*Apache* begon als een gratis blog en schakelde in 2012 over op een abonnementenmodel. Niet evident in die tijd. Kranten leefden nog in de illusie dat ze gratis konden blijven, dat de adverteerders alles zouden betalen. Dat konden wij ons niet veroorloven. We moesten onze inkomsten ergens vandaan halen en we wilden niet afhankelijk zijn van subsidies of adverteerders. Dus bleef de lezer als enige mogelijke inkomstenbron over. Door de komst van Google en Facebook is het businessmodel van de media fel gewijzigd. De advertentie-inkomsten staan zeer sterk onder druk. En dus zijn abonnementen weer in opmars. Zelfs op *hln.be* kun je bijna niets nog gratis lezen. Dat blijkt economisch een enorm succes. De mediabedrijven hebben de coronacrisis niet doorgesparteld, maar zijn enorm gegroeid. Mensen hadden behoefte aan nieuws en de digitale weg was het comfortabelst. We waren oubollig door met abonnementen te beginnen, maar soms ben je visionair zonder dat je het zelf weet."

> ***"Soms ben je visionair zonder dat je het zelf weet.***

"Toen ik in de jaren tachtig als journalist begon, had elke krant een vijver onderzoeksjournalisten. Ook de populaire kranten. Dat is stelselmatig afgebouwd omdat het een dure en gevaarlijke vorm van journalistiek is. Sommige uitgevers hielden er liever hun handen van af. Tot onze vreugde stellen we vast dat onderzoeksjournalistiek opnieuw hip is. Als je mensen voor nieuws wil laten betalen, moet je hun een meerwaarde bieden. Je kunt mensen niet laten betalen voor het nieuws dat je overal gratis kunt lezen."

attentie, attentie! In deze paragraaf komt Viktor Verhulst voor

Als gezond trouwe lezer weet ik inmiddels wat ik niet zal vinden op *Apache*: spectaculaire filmpjes van dubieuze oorsprong in een nog te ontdekken land, sensationele clickbaittitels waarachter een nietszeggend artikel schuilt en schokkende beelden van Viktor Verhulst die bijna moet huilen bij de dierenarts. Maar wat dan wel? "Bij onze ochtendlijke vergadering vragen we ons af wat actueel is en gaan we vervolgens op zoek naar de invalshoek die de traditionele media nog niet hebben bekeken. We zijn anders in ons verdienmodel, maar we zijn ook anders omdat we anders kijken naar hetgeen er zich afspeelt. We noemen onszelf een progressief medium en kijken vanuit een progressief standpunt naar de wereld. Dat zorgt voor andere analyses en andere onderwerpen, een welgekomen aanvulling op de mainstreammedia. Noem me naïef, maar ik hoop dat we met *Apache* onze collega's wakker houden en stimuleren om toch te blijven graven."

"Nieuws is steeds meer een cyclus. Nieuws gaat één week mee. PFOS was voor de vakantie één week in het nieuws en het milieudossier werd al een politiek dossier: wie was niet bij de les? En toen het een politiek dossier werd, werd het begraven in een onderzoekscommissie en werd er nog nauwelijks gesproken over PFOS. Na een week zijn de lezers en kijkers het beu en wil men andere hoofdpunten in het nieuws. Dan worden er ook journalisten, tot hun grote frustratie overigens, van die dossiers gehaald. Bij *Apache* kunnen mensen desnoods gedurende jaren aan een dossier werken."

Het moge duidelijk zijn: *Apache* keert zich af van de hijgerige clickjournalistiek. Maar je bent toch benieuwd naar hoeveel mensen je artikels lezen? "Toch niet. Ik ben vooral geïnteresseerd in de impact die onze artikels hebben. Is er een wetswijziging als we een wantoestand blootleggen? Neemt er iemand verantwoordelijkheid? Is er een parlementaire vraag? Of dat artikel nu door duizend mensen of door honderdduizend mensen wordt gelezen is een vraag van marketing. Het minst gelezen artikel is daarom niet het onbelangrijkste en omgekeerd. Als je de naam De Wever of El Kaouakibi in de titel zet, weet je van tevoren dat het artikel veel

zal worden gelezen. Maar voor ons is dat onbelangrijk omdat wij geen advertenties verkopen. Journalisten moeten vragen stellen en ze dan meteen oplossen. De vraagtekentitel heeft louter als doel op de titel klikken en zo adverteerders gelukkig maken."

> *"Nieuws is steeds meer een cyclus.*

Kijk, als u gewoon onthoudt dat vraagtekentitels in het lijstje der meest verdorven gebruiken uit de geschiedenis van de mens horen, ben ik zeer tevreden. Niettemin loont het de moeite om verder te lezen, al hoort deze zin op een vraagteken te eindigen wil ik uw aandacht blijven vasthouden. Hoewel sterk gemediatiseerde kwesties niet zo snel *Apache* halen, verschijnen er regelmatig stukken over de zaak-Reuzegom. Van den Broeck legt uit: "We hebben ons vastgebeten in de manier waarop de verdediging van de Reuzegom-studenten de zaak op de lange baan probeert te schuiven om de tegenpartij zo veel mogelijk op kosten te jagen. Een wraakroepende strategie."

bejaarden te koop

Maar met welke dossiers maakt *Apache* het verschil? Ik denk dan spontaan aan de artikelenreeks *Bejaarden te koop*, waarin *Apache* vorig jaar in volle coronacrisis onthulde hoe miljoenen euro's aan subsidies bedoeld voor de woonzorgcentra worden doorgesluisd naar vastgoedvehikels van lieden met een niet zo gering vermogen. "Een klassiek onderzoeksdossier. We riepen onze lezers op om onderwerpen aan te reiken die zij belangrijk vinden en een lezer bracht ons op het spoor van dit dossier. Zo kregen we de boekhouding van een betrokken vastgoedfirma te pakken en uit die boekhouding bleek klaar en duidelijk dat er geldstromen bedoeld voor de zorg werden weggeleid. Dat heeft wel wat teweeggebracht. In het Vlaams Parlement is er duchtig over gedebatteerd en Vlaams minister Beke heeft regels aangekondigd om dergelijke praktijken strenger te controleren."

Misschien verrassend, maar *Apache* spitst zich ook toe op lokale dossiers. En dat blijkt niet zonder reden. "Dat heeft te maken met een persoonlijke affiniteit van een aantal van onze redacteurs die een verleden in de regionale journalistiek hebben, ikzelf ook. Je mag niet vergeten dat dit de vorm van journalistiek is die het meest in crisis zit. Daarom is het voor ons een vruchtbare bodem. Kranten werken met freelancers die per *content item* worden betaald. Regiostukken dienen alleen maar als clickbait. Langere stukken of interviews met lokale politici zie je niet meer. Gemeenteraden worden niet gevolgd, 'want dat is tijdverlies'. Je hebt een flink democratisch deficit in de lokale journalistiek. Zeker onderzoeksdossiers die te maken hebben met vergunningen en vastgoed bestaan niet. Laat net dáár de potentiële corruptie zich situeren. Elke bouwvergunning wordt gegeven door een schepencollege. Als je een bouwvergunning hebt aangevraagd en je gaat eens goed eten met de lokale schepen, kan het zijn dat die door de knieën gaat. Ik zeg niet dat het gebeurt, je hebt meer integere dan corrupte politici, maar het systeem is kwetsbaar."

alle burgers aan de macht

Of het nu gaat over de vroege vaccinatie van de burgemeester van Sint-Truiden, Veerle Heeren, of over het PFOS-schandaal, het zijn telkens gewone burgers, zij het als burgerjournalist of als activist, die dit aan het licht brachten. En niet de media. "Burgerjournalistiek is een symptoom. Sommigen schrijven desnoods gratis over hun eigen gemeente, omdat het hun passie is. Je ziet steeds meer lokale micromedia verschijnen. In de PFOS-affaire is het wrang dat een burgeractivist dat in de openbaarheid moet brengen, maar vaak zijn klokkenluiders de beste expert in het dossier dat ze naar buiten brengen. Vroeger werden schandalen door politieke partijen onthuld; denk aan Guy Verhofstadt die de dioxinecrisis naar buiten heeft gebracht. Nu zijn het burgers die op eigen houtje een platform oprichten."

> *"Burgerjournalistiek is een symptoom.*

Gesteld, je hebt een onthutsend dossier in handen. Een gevaarlijk dossier ook, waarbij belangrijke koppen zullen rollen wanneer de feiten bekend raken. Maar ja, je wilt liever geen risico's lopen. Wel, op de site van *Apache* kun je anoniem informatie delen. "Die knop is er voor mensen die vrezen voor hun eigen veiligheid of hun job. Wij garanderen anonimiteit van onze bronnen, dat is wettelijk ook zo geregeld. De politie mag niet vragen wie onze bronnen zijn. Daarom is België ook een land waar de persvrijheid nog het meest robuust is. Hoewel onze bronnen dus geheim zijn, vertrouwen mensen dat toch niet en willen ze niet dat er een spoor is tussen hen en ons. Een bruine enveloppe met documentatie werkt in dat opzicht misschien nog het best."

Apache? Zijn dat die niet van dat filmpje aan 't Fornuis?

Apache is gevestigd op de Turnhoutsebaan en schrijft geregeld over Antwerpse kwesties. De meest spraakmakende kwestie is zonder twijfel Land Invest Group. Land Invest Group? Ik laat Van den Broeck ten voordele van de argeloze dwarslezer de kern van het dossier samenvatten. "De essentie in deze zaak is dat op een bepaald moment duidelijk wordt dat er nauwe banden zijn tussen projectontwikkelaars en het Antwerpse stadsbestuur. Innige banden die ertoe geleid hebben dat de politiek, gedomineerd door N-VA in het Antwerpse college, negatieve voorschriften van de eigen diensten voor een bouwproject naast zich heeft neergelegd. Dat er ambtenaren zijn verplaatst omdat ze negatief adviseerden. Men wilde koste wat het kost die bouwvergunning doorduwen en een toren bouwen op een plaats waar nooit een toren mocht worden gebouwd."

Je kunt nog volgen? Goed. Het verhaal is nog lang niet ten eind, integendeel. "Er speelden zich ook enkele toevalligheden af. Het stuk grond waarop de toren zou worden gebouwd is op één dag twee keer verkocht. De tweede keer voor een veel hogere prijs dan de aankoopprijs. Wellicht omdat er voorkennis was; de tweede koper wist dat hij een voordelige bouwvergunning zou kunnen krijgen en dat hem dit een flink hoger rendement zou opbrengen dan wanneer hij er alleen lage bebouwing zou kunnen zetten. De waarde van de grond is immers afhankelijk van het geld dat je aan die grond kunt onttrekken. Komt daarbij dat er eertijds een persoon bij Land Invest Group werkte en betrokken was bij dit dossier die eerder op het kabinet van een Antwerpse schepen werkte en later kabinetschef werd van de Antwerpse burgemeester."

"Deze elementen brachten ons ertoe het dossier naar buiten te brengen. Wij hebben nooit gezegd dat De Wever corrupt is. Wij hebben alleen gewezen op een aantal opvallende gebeurtenissen die vragen oproepen. Dat is blijkbaar genoeg voor Land Invest Group en de inmiddels ex-kabinetschef van De Wever om een klacht tegen ons in te dienen. Hiervoor zijn we vrijgesproken. Die klacht werd gevolgd door een tweede klacht naar aanleiding van het filmpje bij 't Fornuis dat we hebben gemaakt."

Het Fornuisfilmpje. Hoe zat dat ook alweer? "Dat had te maken met een tweede vastgoeddossier, de Slachthuissite. Het komt erop neer dat de bouwvergunning *à la tête du client*, opnieuw Land Invest Group, werd toegekend. In de periode dat de vergunning moest worden toegekend, was er het roemruchte feestje in 't Fornuis. Daar hebben we kunnen filmen dat er innige banden zijn tussen het Antwerpse schepencollege en de vastgoedfirma. Ook die rechtszaak wonnen we, omdat het maatschappelijk belang groot genoeg was en op geen enkele andere wijze dan undercover kon worden aangetoond."

intimidatie en privédetectives

Eind goed, al goed? Nu ja, er is nog één beroepszaak hangende en op een kleine redactie heeft dat een erg grote impact, bevestigt Van den Broeck. "Die beroepszaak heeft maar één bedoeling: ons ambeteren. Wij hebben vorig jaar tienduizenden euro's advocatenkosten betaald. We zijn een kleine organisatie, het is niet omdat we een keer winst hebben gemaakt dat we onze schaapjes op het droge hebben. De tactiek van de tegenpartij is hier ons op kosten jagen."

> ***"De gedachte dat mensen niet met jou gezien willen worden heeft op mij het zwaarst gewogen.***

"Deze rechtszaken hebben niet alleen financieel op ons gewogen, maar ook qua tijd. Het houdt ons van ons werk en nog het belangrijkste: in de periode dat de zaak nog niet was uitgesproken, werden wij een beetje als paria bekeken. We werden gecriminaliseerd door die klacht. Men beschuldigde ons van riooljournalistiek, men probeerde ons in een hoekje te zetten waar we helemaal niet thuishoren. De gedachte dat mensen niet met jou gezien willen worden heeft op mij het zwaarst gewogen."

O ja, Land Invest Group zelf liet *Apache* schaduwen door privédetectives. "In Europa is daar een storm van protest over geweest. Kris Peeters heeft als Europees parlementslid een richtlijn laten stemmen dat het voor privédetectives voortaan verboden is om journalisten te volgen. Die richtlijn moet nu in ons land in een wet worden omgezet. Telkens wanneer buitenlandse media me de laatste maanden interviewden, ging het hierover. De tactiek om de ene rechtszaak na de andere aan te spannen, kortweg SLAPP, om journalisten te intimideren is iets wat internationaal ook als een censuurvorm wordt beschouwd. Tijdens de coronacrisis had ik mijn vrouw in mijn bubbel en de deurwaarder. Er is nu wetgeving op komst om mensen die zich hieraan bezondigen strenger te straffen. Het is een beproefde succesvolle tactiek. En dat heeft me het meest bedroefd. Al die jaren is het zelden tot nooit over de kern van de zaak gegaan: hoe de vastgoeddossiers in Antwerpen worden behandeld."

En zo komt ons gesprek weer bij persvrijheid uit. "Het grootste gevaar voor de persvrijheid in ons land is het economisch model van de kranten dat maakt dat er steeds minder pluriformiteit in de media is. In Vlaanderen worden de media gedomineerd door twee of drie families die eigenaar zijn van al onze kranten, al onze weekbladen en al onze televisiezenders, de VRT buiten beschouwing gelaten. Een pluriform media-aanbod is noodzakelijk in een gezonde democratie."

een streepje corona

Dat de media corona financieel goed hebben overleefd las u hierboven al. Maar hoe brachten ze het er inhoudelijk van af? "De media hebben over het algemeen een goede beurt gemaakt tijdens de coronacrisis, al had men in het begin eerlijker moeten zijn. Er was een reden waarom mondmaskers niet werden verplicht: er waren er geen. Er waren er zelfs geen voor het zorgpersoneel. Het belang van mondmaskers is dan geminimaliseerd. Het grote schandaal wanneer we binnen tien jaar zullen terugblikken op deze tijd is dat er geen mondmaskers waren op het moment dat er geen vaccin was. Het virus is in de rusthuizen binnengebracht door het personeel, aangezien familieleden niet meer op bezoek mochten komen. De virologen wisten dat volgens mij ook, maar zij zaten tussen twee vuren. Ofwel ga je dan virulent op de barricaden staan en zeggen dat dat een schande is ofwel zeg je dat we in de grootste crisis sinds de Tweede Wereldoorlog zitten en dat we moeten roeien met de riemen die we hebben. De experts in de overlegorganen lijken me voor de tweede keuzemogelijkheid te zijn gegaan. Dat is een rekening die nog gepresenteerd zal worden. Ik denk dat de media wat betreft de mondmaskers niet tekortschoten. Het gesjoemel met leveringscontracten en de ontbrekende stocks zijn uitvoerig belicht."

> ***"Het grootste gevaar voor de persvrijheid in ons land is de tanende pluriformiteit in de media.***

Hoewel we gretig nieuws consumeerden, bracht corona ook het wantrouwen in de journalistiek naar boven. Hoe herwin je het vertrouwen van de lezer? "Door de lezer niet voor de gek te houden. Door de lezer niet als een melkkoe te beschouwen die alleen maar moet klikken op artikels. Door de verschraling van het medialandschap tegen te gaan. Heel veel kranten bestaan nu uit artikels van andere kranten. De buitenlandberichtgeving in de Vlaamse kranten wordt voor een groot deel aangeleverd door *NRC* en de *Volkskrant*. Er is ook een overaanbod van opiniestukken en columns, maar artikels waarvoor speurwerk wordt gedaan of achtergrondartikels krijgen veel minder plaats. Als mensen het gevoel krijgen dat journalistiek een product is en geen project, moet je niet schrikken dat ze media beginnen te wantrouwen."

"De waaier aan opinies in de traditionele media mag ook breder. Je ziet niet alleen vaak dezelfde mensen, maar ook dezelfde teneur overheersen. Op de links-rechtsschaal zit het allemaal een beetje tussen centrumlinks en centrumrechts. En ook als het over diversiteit gaat: mensen van kleur komen alleen in beeld wanneer het gaat over samenlevingsproblemen met mensen van kleur. Er is hier een belangrijke rol voor de VRT. De VRT is de enige gratis nieuwsbron maar ligt onder vuur. Ik ben een groot pleitbezorger om de VRT robuuster te maken dan nu het geval is. Ook al is dat concurrentie voor ons. Vanuit democratisch oogpunt is dat bijzonder essentieel."

"Tegenwoordig is het hip om te zeggen dat media die subsidies krijgen in de zak zitten van de regering. Daar ben ik het niet mee eens. De rechtstreekse subsidiëring van media buiten de VRT is in ons land bijna onbestaande. Wat wel zo is: mediabedrijven krijgen gigantische belastingvoordelen. Of andere voordelen: de postbedeling van de kranten gebeurt gratis (dit gaat over 170 miljoen euro per jaar). Digitale media kunnen hier niet van genieten, dus dat is een vorm van concurrentievervalsing."

extreemrechts

We eindigen stilaan ons gesprek. Welk artikel of welke reeks artikels zou de dwarslezer, inmiddels helemaal verkocht, zeker moeten lezen? "Onze Reuzegom-artikels zonder twijfel. Erg onthutsend wat er daar gebeurd is alsook de manier waarop men het proces probeert te vertragen. Maar vooral, en dat bevat nog altijd ons meest gelezen artikel, ons dossier over Schild & Vrienden. We schreven hier al uitvoerig over voor de beruchte *Pano*-uitzending. *Apache* volgt extreemrechts trouwens op de voet. Wij hebben dat altijd belangrijk gevonden, ook toen extreemrechts bijna niet meer

bestond – dacht men, tot Donald Trump extreemrechts heeft wakker gekust waardoor groeperingen als Schild & Vrienden een zeker draagvlak hebben gekregen bij jongeren."

"In studentenkringen kan het allemaal wat radicaler en baldadiger. Je moet je als je jong bent niet van de eerste dag conformeren aan de samenleving. Maar er zijn toch zaken die absoluut niet door de beugel konden, zowel bij Schild & Vrienden als bij Reuzegom. Ik ben daar bezorgd over. Zelf ben ik opgegroeid in een tijd waarin studenten per definitie links waren, zo niet extreemlinks. Dat is nu wel anders. En dat is geen probleem, maar dat verandert wanneer er geweld, racisme of antisemitisme worden gepredikt."

De verklaring is volgens Van den Broeck niet ver te zoeken. "Het wordt gestimuleerd van bovenaf. Als je ziet hoe mensen met politieke macht of met een verantwoordelijke positie in de samenleving hun positie aanwenden – niet alleen Trump maar ook politici in ons land zetten een gelijkheidsstreepje tussen vluchtelingen en terroristen – dan moet je niet schrikken dat jonge mensen, mensen die hun wereldbeeld aan het vormen zijn, zich aan hen spiegelen."

"Je moet als journalist goed nadenken over hoe je met extreemrechts omgaat. Het eerste wat extreemrechts doet wanneer het aan de macht komt, is de persvrijheid aan banden leggen. Je moet je afvragen in hoeverre je de nuttige idioot wilt spelen en extreemrechts wilt behandelen als elke andere politieke stroming om dan met verbazing vast te stellen dat extreemrechts groter geworden is, tot in die mate dat journalisten worden bedreigd en geïntimideerd. Wanneer extreemrechts aan de macht komt, zoals in Amerika het geval was, zijn zij de eerste om de democratie aan banden te leggen."

> ***"We moeten de lezer niet als melkkoe beschouwen.***

Wil dat zeggen dat je niet over extreemrechts schrijft? "Natuurlijk niet, wij proberen hen te ontmaskeren en wanneer zij standpunten innemen, die te doorprikken. Door *Knack* en door ons is aangetoond dat het programma van Vlaams Belang nog altijd strijdig is met internationale mensenrechtenverdragen. De partij is in 2004 veroordeeld voor racisme en van naam veranderd. Zolang zij zich niet verontschuldigt, weigert fouten te erkennen en mensen in dienst heeft die rabiate racisten zijn, is er voor mij niets veranderd. Dan is Vlaams Belang geen partij zoals een andere. Dit geldt trouwens ook voor extreemlinks. Wanneer extreemlinks het moeilijk blijft hebben met het veroordelen van de excessen van het communisme en het stalinisme, moeten extreemlinkse partijen niet verwachten dat ze als normale partijen worden beschouwd."

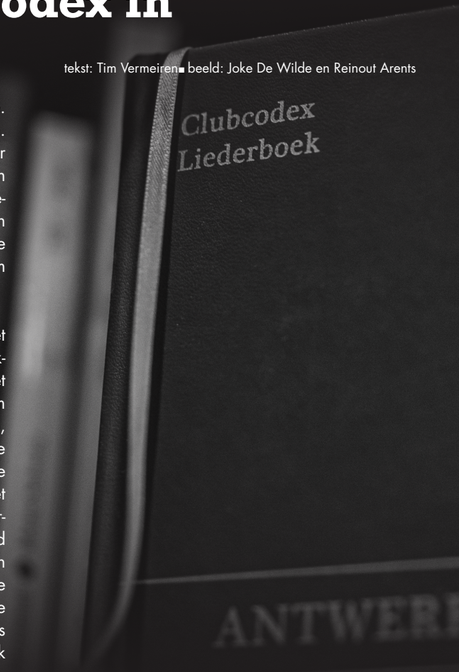
ondanks alles: word journalist

We vragen Karl van den Broeck tot slot waarom journalist zijn een levensdroom is. "Als journalist weet je 's ochtends nooit wat de dag brengt. Je komt in contact met mensen buiten je eigen biotoop. En – voor sommigen mensen in de journalistiek heel belangrijk – je komt in contact met je eigen helden en je kunt hen nog interviewen ook. Oké, journalistiek kan ook een slavenstiel zijn. Maar *Apache* bewijst dat er een businessmodel is voor onafhankelijke journalisten én dat mensen bereid zijn daarvoor te betalen. Met een mix van ervaren en jonge mensen en liefst ook één iemand die een boekhouding kan lezen, kun je je eigen nieuwsmedium van welke soort ook uit de grond stampen. Beginnen doet het allemaal met een gezonde dosis nieuwsgierigheid, verontwaardiging én een eigen mening. Journalisten met een eigen mening moeten die vakkundig leren verstoppen, maar journalisten zonder eigen mening zijn niet altijd de beste journalisten."

de nieuwe studentenbijbel

KVHV ex, Antwerpse Codex in

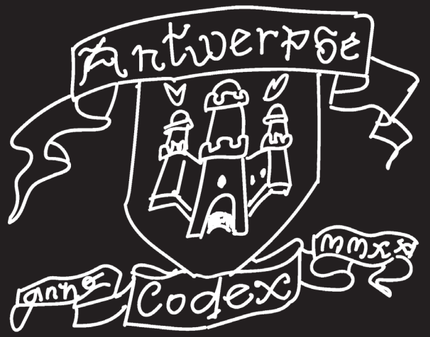
tekst: Tim Vermeiren ■ beeld: Joke De Wilde en Reinout Arents

Eindelijk is het zover. Het Antwerpse studentenleven heeft een eigen clubcodex en liederenboek. De verschijning van de nieuwe codex voltooit een plan dat al jaren met enige wisselvalligheid in het Antwerpse studentenleven de ronde doet. De Antwerpse Codex wil een alternatief zijn op de Leuvense 'groene' codex die tot voor corona de standaard was op Antwerpse cantussen. Alle universiteitsclubs en vele anderen zullen de overstap maken. Tijd om te ontdekken wat anders is aan deze interpretatie van de studentenbijbel.

Ik spreek af met enkele bestuursleden van Studentikoos Centrum Antwerpen, een vzw die specifiek opgericht werd met als doel een Antwerpse codex verspreiden. Lars is een verdwaalde Nederlander die, zoals zovelen van zijn soort, in Antwerpen terechtkwam om Diergeneeskunde te studeren. Hij werd verliefd op cantussen bij zijn eerste doopclub waar hij nog steeds fungeert als erecantor. Hij verzorgt de marketing, de pr en de logistiek. Het andere gezicht komt me halfbekend voor. Uiteindelijk blijkt het Quentin te zijn, een lid van het UKA dat onder het dwarslokaal repeteert. "TD's en kroegentochten werd ik al snel beu," vertelt Quentin, "vooral omdat de muziek mij stoorde. Cantussen heeft daarentegen veel opengetrokken. Ik ben clubs gaan opzoeken waarbij het meer draaide om liederen zingen dan drinkeboeren en ben zo uiteindelijk ook bij het universitair koor beland. Gaandeweg heb ik een groep leren kennen die bezig was met het idee van een Antwerpse codex en nu ben ik voorzitter van de vzw die hem uitbrengt."

We wisselen de gedachte dat de rivier die het studentenleven is je soms naar onverwachte plekken voert, maar Lars houdt me tegen voor ik het te persoonlijk maak: "Wat we doen, gaat niet om ons. We hebben geen leden, dragen geen linten, lopen niet te koop met onze bestuursfunctie. De Antwerpse Codex is enkel en alleen de Antwerpse Codex, een losstaande entiteit voor en door het Antwerpse studentenleven. Belangrijk om te vermelden is dat de Antwerpse Codex niet verward mag worden met de Rode Codex, die uitgegeven wordt door de Kring Der Alchemisten, waarmee we trouwens goede contacten hebben." De Rode Codex is een addendum met schunnigere liedjes op de klassieke codex van het KVHV (Katholiek Vlaams Hoogstudenten Verbond).

De Antwerpse Codex wil wel degelijk het volwaardig Antwerpse alternatief zijn zoals ook Gent een eigen 'hoofdcodex' heeft. Je kan natuurlijk nog steeds de Rode Codex daarnaast gebruiken.

overdracht

Om de nieuwe standaard te worden, moest de Antwerpse Codex gedragen worden door de studentenverenigingen die hem gebruiken en verkopen. Daar zitten alle kringraadclubs van alle campussen op de universiteit in ieder geval al bij, Lars schat dat ongeveer tachtig procent van de studentenverenigingen de overstap al heeft gemaakt: "Het was wat lastig rekenen, niet alleen wisten we van elke club het bestaan af, er zijn een hoop clubs die nooit codices kopen. Sommige cantussen niet, andere werven hun leden uit oudere studenten die al een codex bezitten; die clubs stappen onrechtstreeks over."

Ook Quentin is overtuigd van het succes: "Er is wel degelijk sprake van een *clean break*. We verwachten dat de verwarring van verschillende codices uiteindelijk zal meevallen. De clubs die de kat nog wat uit de boom kijken, hadden daar goede redenen voor: een grote stock aan KVHV-codices waarmee ze als kleine club nog wel even toekomen of onzekerheid over het voorbestaan van hun club na corona. Een aantal wilde de codex ook gewoon eerst zien, *fair enough*. We hebben zo goed als geen negatieve reacties gekregen." Lars knikt: "Integendeel, we krijgen zoveel positieve feedback dat we ons sterk kunnen maken dat dit de goede weg is. We hebben bewust meer stock dan bestellingen, dus in het tweede semester kunnen we opnieuw verdelen." Een jaarlijkse druk zit er in ieder geval niet in. "Dat is niet efficiënt," weet Lars, "om de twee à drie jaar lijkt haalbaarder."

De richtprijs van de codex bedraagt een tiental euro, clubs kopen hem voor negen. Met dat geld bekostigt Studentikoos Centrum Antwerpen de druk, geaccommodeerd door Acco, die al ervaring heeft met het drukken van de Gentse Codex. Net als die uitgave zal De Antwerpse Codex een volglintje hebben en zal het papier en de kaftcoating waterafstotend zijn. Daarnaast moeten er eventuele auteursrechten betaald worden en gaat er per verkocht exemplaar een euro naar het Kinderkankerfonds. De rest van het geld is een buffer voor de interne werking van de vzw.

Quentin: "Door een vzw op te richten kunnen we ervoor zorgen dat de waarden waarmee we de Antwerpse Codex hebben opgericht bewaard blijven. Zo verwijzen we in onze statuten naar het feit dat cantussen immaterieel erfgoed is. Ook wanneer wij niet meer in het bestuur zitten, blijft het idee overeind." De koepelclubs van UAntwerpen, ASK-Stuwer en Unifac, zijn als organisaties stemmend lid van de vzw. Lars: "De koepelclubs hebben het recht om de financiën in te zien op onze Algemene Vergadering. Een soort van ingebouwd controleorgaan. Ze bepalen niet meer of minder wat er uiteindelijk in de codex komt dan elke andere club."

Ik opper dat er nog vele andere aandeelhouders zijn behalve de twee kringraden van de universiteit, Quentin knikt: "Anders dan in Leuven of Gent zijn in Antwerpen enkel de universiteitsclubs overkoepeld. Er is nog wel een koepelclub in het PFK *(Politiek en Filosofisch Konvent, n.v.d.r.)*, maar die zijn met debatten en dergelijke bezig. Als ze al cantussen, is dat zeker niet een van de kernactiviteiten. Voor andere clubs blijft het organisatorisch erg lastig om ze allemaal afzonderlijk stemgerechtigd lid te maken in je vzw." Lars vult aan: "Als er in de toekomst een koepelclub voor bijvoorbeeld hogeschoolclubs komt, is die zeker welkom, maar elke poging tot zo'n orgaan is tot nog toe gestrand. Dat stemrecht binnen onze Algemene Vergadering dient trouwens meer als controle op de eigen werking; als het gaat om inspraak in de concrete inhoud van de codex zijn daar andere, betere kanalen voor. We hebben de ambitie om de gehele cantuscultuur in Antwerpen te voorzien van ons alternatief, niet enkel de universiteitsclubs."

inzet

Studentikoos Centrum Antwerpen wil met de Antwerpse Codex vooral een alternatieve optie bieden. Hoewel ik zelf nogal wat antwoorden kan bedenken op de vraag waarom die optie nodig is, komen die zo goed als allemaal toch neer op dat het niet die van het KVHV is. Lars: "Ik kan begrijpen dat als clubs zich niet kunnen vinden in de waarden van het KVHV, zij geen geld willen geven aan die organisatie. Dat is slechts een reden, er zijn er nog meer." Andere populaire verzuchtingen onder cantusgangers over de groene codex zijn missende clubliederen van Antwerpse clubs of het verdwijnen van nummers die bij ons een grote populariteit kennen zoals *De boemlala*. "Wat betreft de liederen zit het eenvoudig: KVHV is en blijft de baas over de eigen codex. Als KVHV te langzaam evolueert, dan zal er vroeg of laat een concurrent op de markt komen. Nou, die is er nu." Ik weet niet of ik werkelijk een glimlachje bij Lars opmerk of ik die van mij op hem projecteer.

"Als KVHV te langzaam evolueert, dan zal er vroeg of laat een concurrent op de markt komen.

Quentin heeft als zangliefhebber nog een ander punt: "Misschien heerst dit sentiment enkel bij de cantusnerds, maar er staan simpelweg fouten in de groene codex. Er zijn nummers waar de strofen eerst dienen gezongen te worden of bepaalde (bis) delen fout worden aangegeven enzovoort. In principe kan je dan contact opnemen om het te laten aanpassen, maar dat is een hele reis, je wordt wat van het kastje naar de muur gespeeld en uiteindelijk verandert er weinig." De meeste studenten komen pas voor het eerst in aanraking met de liederen in de codex dankzij die codex; fouten in de teksten leiden dus tot het fout aanleren van nummers. De gelukkigen die de Antwerpse codex eerder al onder ogen kregen, viel dan ook op dat cantusfavorieten *Die kat kom weer* en *Die Lore* er plots anders uitzien. Of de *ouwzakken*, die na corona de heuse taak hebben om de nieuwe generatie studenten te leren cantussen, hun 'foutieve' overlevering af zullen leren, zal de tijd uitwijzen.

autosanctie

Want wat is juist en fout cantussen? Zelfs binnen de universiteit is het verschil in cantuscultuur tussen *'t Stad* en Wilrijk duidelijk. De kloof met hogescholen gelegenheidsclubs is vaak nog groter. Onder die laatsten wordt al eens de leuze 'kringraad kan niet cantussen' gescandeerd. Dat alles tot coherent geheel bundelen lijkt me moeilijk. Lars: "We hebben de clubcodex *(het deel met de formele cantusregels; de Antwerpse Codex maakt ook gewag van 'de rode pagina's', naar analogie van de blauwe in de groene, n.v.d.r.)* helemaal van nul moeten schrijven. We zijn daarbij uitgegaan van een ideale club die in de praktijk niet bestaat. In ons voorwoord hebben wij dat ook uitgelegd: het gaat om een verzameling van regels en gebruiken zoals die in Antwerpen te vinden zijn en waarop voortgebouwd kan worden." In zoverre een codex nog als letterlijk 'regelboek' gebruikt wordt, zijn clubs na de overstap dus vrij om hun eigen accenten te leggen. "'Cantusreglementen zijn een middel voor een fijne avond en geen doel op zich. Je kunt er beter speels en met inzicht mee omgaan.'", citeert Lars uit het voorwoord. Quentin vervolgt: "Tradities veranderen altijd, of je nu wil of niet. Als je die wijzigingen niet documenteert, gaat de werkelijkheid dus steeds verder van je clubcodex af en dan wordt deze minder en minder relevant. Zo kom je in een situatie waarbij zo goed als niemand de reglementen nog leest of kent, wat in Antwerpen het geval was."

"Als je te hard aan die tradities vasthoudt, vervreemd je van je studenten.

"Op UAntwerpen komen die verschillende tradities onder meer van het verschil in de katholieke traditie van Ufsia en de vrijzinnige editie van het RUCA", legt Quentin uit. "Het is heel goed luisteren om een verwoording te vinden waarin iedereen zich kan terugvinden, maar volgens mij is het een verrijking dat er zoveel verschillen zijn. Wat in onze rode pagina's staat, is voornamelijk een opsomming van regels die goed werken of al lang meegaan, al hebben we ook wat terugkomende twistpunten proberen te verhelderen door duidelijk te schrijven en nu en dan te verduidelijken wat de idee achter een bepaalde regel is. Zo is er een lexicon om het latijn duidelijk te maken hoe je *habere* vervoegt."

Quentin: “Een van de redenen waarom ik mij achter dit project schaarde, was de overtuiging dat je beter kan cantussen als de details goed zitten. Als je ergens zeven keer ha moet zingen, is dat makkelijker als er tussen de ha’s spatie staat om het ritme aan te geven. Bij een lied dat bestemd is voor canon, is het makkelijk om daar duidelijke cijfers bij te zetten, zodat je snel de afzonderlijke corona’s kan indelen. We zijn zelfs bezig geweest de interlinie bij de index zo praktisch mogelijk te maken.” Bij die index kan je trouwens ook liederen terugvinden op alternatieve namen; een nuttige toevoeging als je in je roes de officiële benaming van een lied vergeten bent. Lars: “Ik denk dat hoe minder mensen doorhebben dat er zoveel avonden zijn gespendeerd aan de details, hoe beter we het hebben gedaan.”

samenzang

Die details waren nooit gelukt zonder een brede ondersteuning. “We zijn aangenaam verrast door de medewerking van alle actoren.”, vertelt Quentin met een noot van dankbaarheid. “Een voorbeeld is dat de organisatie die instaat voor De Strangers ons heeft geholpen met bronnen maar ons ook de auteursrechten kwijtschold. Daarnaast hebben vele studenten geholpen om een heuse knowledge base op te richten en we zijn absoluut van plan om daar wat mee te gaan doen.” Naast de codex zal er ook een app komen. Zo’n cantusapp bestaat al wel, maar deze zou specifiek voor de Antwerpse Codex zijn en zou veel meer inhouden dan enkel teksten. Quentin: “Je kan potentieel geluidsopnames, achtergrondinformatie en partituren bij liederen zetten, dat helpt ook weer om liederen aan te leren.”

Er zullen dus veel meer Antwerpse liedjes in de codex staan, maar dat zijn zeker niet de enige wijzigingen. Quentin: “Een opvallende binnenkomer die talloze keren is aangevraagd is *Daar was een sneeuwwit vogeltje*. Eigenlijk is dat een relatief saai Middelnederlands minnelied, maar het is toch mooi dat zoveel mensen om dat lied geven en dat studenten het in leven blijven houden. Ik vind het prachtig dat die liederen gezongen blijven worden.”

’t is mis

Of je het nu hebt over de *Carmina Burana*, Katastroof of Childish Gambino; muziek valt niet altijd in de smaak bij de goegemeente, het is een hoge verwachting dat zulk effect in een liederboek van studenten volledig afwezig blijft. Op een infosessie in december 2019 hoorde ik meerdere studentenverenigingen zich zorgen maken dat er met de overstap op de Antwerpse Codex eventuele censuur ging komen tegen de vele controversiële nummers die de KVHV-codex rijk is. Ik vraag wat daar uiteindelijk van gekomen is. Lars: “Dat is een gezonde discussie die we inderdaad vaak hebben gehad en nog steeds hebben. We zijn van mening dat we de liedjes drukken die de studenten willen zingen. We hebben duidelijk gezegd: alle liederen die gezongen worden en die we kúnnen publiceren, zúllen we publiceren – los van copyright of extreem grove dingen. *Erika (een lied dat in nazi-Duitsland werd gebruikt om liefde voor het vaderland te vertolken, n.v.d.r*) is een voorbeeld van een lied dat vaak in opspraak komt. We weten dat er een vocale minderheid is die dat not done vindt, maar uiteindelijk is onze liederenlijst publiekelijk bekend gemaakt en is er geen enkele klacht over binnengekomen. Aangezien er nog zoveel Antwerpse clubs het zingen, staat het dus nog steeds in onze huidige codex, al zeg ik daarmee niet dat dat nooit zal veranderen.”

Quentin beaamt: “De eindverantwoordelijkheid van een cantus ligt bij de voortafel, niet bij het boek. Als je aanstoot neemt aan een lied, zing dat dan niet. Als uiteindelijk blijkt dat niemand een lied nog zingt, kan daar uiteraard een ander lied komen. De eerste stap in zo’n verhaal is de controle terugnemen over je eigen codex. Net omdat we het als gemeenschap nu zelf beheren, houdt dat ook een bepaalde verantwoordelijkheid in. Je kan niet langer zeggen: ‘*Jama* da’s ’t KVHV.’ We willen in overleg met alle Antwerpse clubs de stap zetten naar een inclusievere studentengemeenschap.”

> ***“Als je aanstoot neemt aan een lied, zing dat dan niet.***

Daarom heeft Antwerpse Codex, op vraag van en in samenspraak met verschillende clubs, de vrijheid genomen om ten minste op een aantal vlakken weg te benen van haar concurrent. “Tijdens *een salamander* wordt er in de KVHV-codex gezongen op het ‘Vlaams meisjesminnend hart’, dat is eigenlijk niet meer van deze tijd. Een cantus wordt door een veel grotere groep bezocht dan autochtone, heteroseksuele cismannen. We hebben daar ‘jeugdig liedminnend hart’ van gemaakt: zo kunnen meer mensen zich welkom voelen op cantussen”, vertelt Quentin. “Een ander voorbeeld is *Polly-wolly-doodle*. De *racial slur* heeft daar echt minder dan nul meerwaarde, dus hebben we gekozen voor de moderne versie die trouwens al sinds de jaren zeventig gangbaar is in de Verenigde Staten. Door liederen en tradities mee te laten evolueren kan je ervoor zorgen dat ze blijven voortbestaan.”

Toch benadrukt Quentin opnieuw dat ze als bestuur niet voor anderen willen bepalen wat kan en wat niet kan. “Je kan niet alles waar je tegen bent censureren. Dan krijg je net hetzelfde probleem: je vaagt het verleden weg. De derde strofe van het *Anne-Marieken* ‘Heb ik geen man, ik krijge geen slagen’, is in Gent in opspraak gekomen omdat de verwijzing naar geweld tegen vrouwen niet kan. Ik lees dat totaal anders: een lied uit 1700 waarin een vrouw zegt dat ze niet meegaat in het patriarchaal construct. De codex is een boek vol historische liederen, elk van die liederen heeft een context, die we zo vaak mogelijk onder de liederen zelf hebben vermeld. In welke mate we al die verschillende contexten in overweging moeten nemen is een open vraag waarop we met iedereen een antwoord moeten vinden. Maar na een zoveelste ‘studenten zingen naziliederen’ kan je eigenlijk geen constructief debat meer voeren. Daarom moeten we daar zélf mee aan de slag.” *Trigger warnings* zitten er in deze eerste editie in ieder geval nog niet bij.

~~prosit~~ co ad ultimam

Die eerste druk is uiteraard flink uitgesteld, cantussen is niet bepaald een activiteit die noopt om *social distancing*. Lars: “We konden de clubs hun geld niet laten vastzetten in codices die ze niet konden verkopen.”

Ik stel tegen het duo dat COVID misschien toch niet enkel negatief was, de breuk met andere jaren is enkel groter geworden. Lars en Quentin kijken bedenkelijk. “Corona was meer een vloek dan een zegen”, zegt Lars, “maar we hebben wel de mogelijkheid gekregen om de details beter in te vullen. Ik geef toe dat daardoor het resultaat nu beter is dan vorig jaar. Maar eigenlijk is zo’n codex nooit ‘af’. Qua ‘breuk’ ben ik zeker dat de drie maanden zomer genoeg geweest zouden zijn.” Los van het resultaat was het vooral jammer voor het cantusleven. “Het was al spijtig hoe weinig liederen bij de gemiddelde club bekend waren en zelfs dat heeft een flinke deuk gekregen.” Lars heeft daarom nog een warme oproep aan de *ouwzakken*: “Ga eens terug naar je doopclub en laat zien hoe het moet!”

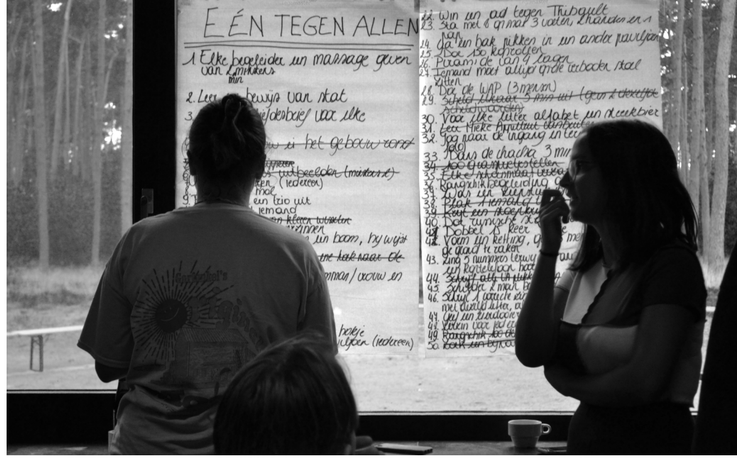
Zoomsessies of online cantussen, met iets anders zijn de nieuwste clubleden nog niet in aanraking gekomen. Nu we weer allemaal in dezelfde kan kunnen graaien met lekkende cantusbekers, heeft Quentin een wens voor die nieuwe cantusgeneratie: “Het staat ook in onze clubcodex: ga cantussen bij meerdere clubs! Je merkt dat iedereen andere liederen zingt, die diversiteit is een meerwaarde. De verste droom blijft evenwel dat studenten opnieuw zelf liederen beginnen schrijven, wie weet kom je wel in onze codex terecht!”

beeld: Hanne Collette en Margaux Albertijn

Verkennings dagen

veelgestelde vragen

Opinieventer is de naam. Aangenaam. De rest van het academiejaar zal ik u vergenoegen met allerhande opinies over allerhande thematieken. Laat ik mezelf introduceren door op nimmer ingezonden veelgestelde vragen accuraat te antwoorden.

Hoe is het idee van de _opinieventer_ ontstaan?
Op een gewone ochtend scrolde ik door mijn Facebook- en Twittertijdlijn. Wat me meteen opviel: bitter weinig mensen met een mening, in elk geval bitter weinig mensen die een mening uiten. Zo heb ik er het raden naar hoe oom Peter de coronacrisis zou aanpakken en welke behandeling hij hongerstakende asielzoekers toewenst. En ja, ik betrap mezelf er ook op. Ik heb zelf soms een mening, maar houd die dan voor mezelf in plaats van haar ongefilterd te tweeten. Een soort van bescheidenheid ligt me dwars. Waarom zou ik een opinie uiten over kwesties waar anderen hun hele leventje onderzoek naar voeren? In een beschaafde samenleving is dat een normale gedachtegang. De keerzijde van de medaille is helaas dat er meningenschaarste ontstaat. Zo is het idee gerijpt om mijn mening ter beschikking te stellen van de gemeenschap.

Het is een revolutionair concept: mensen die hun opinie uiten over zaken waar ze geen affiniteit mee hebben.
Ik schrijf een mening die mensen maar over te nemen hebben. Dat verkleint de sprong om er zelf een te uiten. Mensen weten dat ze niet alleen zijn met deze mening. Het enige wat ze moeten doen is mijn column in *dwars* lezen.

Een zeer menslievend initiatief eigenlijk.
Ach, je doet me blozen.

Ik vind het toch belangrijk dat te benadrukken: het is dus een soort van liefdadigheidscolumn?
(stilte) Zo had ik het nog niet bekeken. Ik zou het niet beter kunnen omschrijven.

Praktisch: als opinieventer zal je zoals gezegd een column schrijven voor *dwars*. Kun je meer over die samenwerking vertellen?
Ik vond geen andere afzetmarkt. Dan was de keuze voor *dwars* snel gemaakt. Ik kijk erg uit naar de samenwerking, dat hebben we contractueel zo bepaald.

Hoe komt het toch dat mensen zo bevreesd zijn om alles te roepen wat in hen opkomt?
Dat moet je aan mensen vragen die daar onderzoek naar doen. Ik ga hier echt niet het eerste het beste wat me te binnen springt laten optekenen.

Waarom niet?
Het kost tijd om een gedegen mening te fabriceren die je publiekelijk kunt verkondigen. Natuurlijk kun je in principe eender wat roepen, maar niemand wil zijn gezicht verliezen. Je zult maar eens iets zeggen wat achteraf maar deels of niet blijkt te kloppen of iemand kwetsen op een ongefundeerde wijze, gewoon omdat je je niet goed genoeg hebt geïnformeerd. Daarom heb ik meer respect voor mensen die hun bek houden als ze niets zinnigs te vertellen hebben. Maar dat is mijn mening maar natuurlijk.

Wanneer is je missie geslaagd?
De dag dat kerkjuristen zich niet alleen inlaten met kerkelijk recht, maar ook badinerend twitteren over klimaatwetenschap, epidemiologie en origamikunde, is mijn column overbodig geworden.

Bedankt voor het fijne interview! Veel succes met de column! Zoals vele lezers kan ik niet wachten op de eerste *opinieventer* die je – oh, wat fijn! – hiernaast al vindt!

dit artikel wordt u aangeboden door 3M

In het interview met Karl van den Broeck gaat het over de invloed van adverteerders op de media. Ik heb het geluk adverteerders te hebben die mij vertrouwen. Niettemin is het van groot belang dat mijn eerste *opinieventer* goed gelezen wordt zodat mijn adverteerders hun vertrouwen welbesteed vinden. Enkele kleine ingrepen moeten volstaan. U, als lezer, ondervindt bijna geen ongemakken.

In de eerste *opinieventer* wil ik het hebben over een best zorgwekkend fenomeen. Maar eerst een heerlijk kopje koffie van Douwe Egberts. Het is nog vroeg in de ochtend, maar dankzij mijn wekker gekocht op *mediamarkt.be* – ik ben immers niet gek – ben ik vroeg uit de veren om met mijn bic van het merk Bic en gelukkig niet met die brol van Stabilo deze column neer te schrijven. De inspiratie laat nog even op zich wachten, een hapje eten dan maar.

Ik surf intussen naar *hln.be* waar ik me onderdompel in een weldadig bad van betrouwbaar nieuws dat wordt aangeboden door superbe partners als Jobat, Louis Vuitton en Ikea. Zo informeert *hln.be* mij grondig en terdege, helemaal zoals ik *hln.be* ken, dat Louis Vuitton een luxueuze fietsenlijn lanceert. Mijn ochtend kan niet meer stuk, dankjewel *hln.be* en Louis Vuitton. En dan te zeggen dat ik nog moet ontbijten. Op het menu: bij Albert Heijn gekochte eieren, gebakken in een Teflonpan die dankzij haar antiaanbaklaag geproduceerd met behulp van PFAS-stoffen zo praktisch is! Ik had er al veel over horen vertellen en ik begrijp het nu helemaal. Bij mijn verrukkelijke omelet eet ik een stuk brood van de lokale bakker zonder fatsoenlijk reclamebudget en met kakigroene schimmel op de muren.

Energie genoeg. Ik zet me aan mijn Ikeabureau en blijf bij mijn besluit het te hebben over de almaar dunnere lijn tussen nieuwsberichten en creaties van adverteerders die zo hard mogelijk op nieuws moeten lijken. We kenden al productplacement, denk maar aan blikjes van Coca-Cola die in soaps opzichtig in beeld worden gezet en niet geheel onterecht omdat Coca-Cola nu eenmaal een heerlijk verfrissend drankje op elk moment van de dag is. Sensationele titels die de onverkwikkelijke toegang vormen tot nietszeggend gebeuzel voor de clicks alleen volstaan niet meer. Het gaat een stap verder: media offeren hun onafhankelijkheid op om de producten van adverteerders te verkopen. Bovendien wordt het de lezer bewust moeilijk gemaakt te achterhalen of het om nieuws of reclame gaat, door bijvoorbeeld boven platte reclamestukken de naam van een journalist of 'de redactie' te zetten. Ik word er mismoedig van en ga even op mijn Sleepymatras liggen.

En natuurlijk: ik val in slaap. Zes uur later stel ik me de vraag waar ik was gebleven. Juist, nieuwsredacties worden een van de vele copywritingbureaus. Media hebben een controlerende functie, maar wanneer reclame en nieuws zich willekeurig met elkaar mengen, halen media zichzelf het wantrouwen van burgers op de hals die zich verrassend genoeg misleid voelen. Als *opinieventer* moet ik u waarschuwen voor dit soort van deontologisch bedenkelijke praktijken. Laat ik met een positieve noot eindigen: *opinieventer* blijft nu en in de toekomst volstrekt onafhankelijk opereren.

tekst: Matthias Vangenechten ■ beeld: Hanne Collette

de intuïtie van een kunstenaar

tekst: Margaux Albertijn ■ beeld: Hanne Collette

Kunstenaar of topsporter, bejaarde of ondernemer, geen enkele soort ontspringt de dans. Je wordt op een dag wakker met de intense drang om je aan Universiteit Antwerpen in te schrijven. Het gevolg: zo veel vreemde vogels dat het uitzonderlijk wordt om normaal te zijn. Elke maand zetten wij een bijzondere student in de kijker.

Jean Louis Joos (26) studeert Toegepaste Taalkunde en specialiseert zich in het Chinees. Naast student kan hij zichzelf met recht kunstenaar noemen, in zijn vrije tijd dan. "Ik zie kunst maken als hobby; omdat ik het zo graag doe, kan ik het niet echt 'gaan werken' noemen." De liefde voor de kunst werd er met de paplepel ingegoten. Zowel zijn overgrootvader van vaders kant als zijn moeder zijn kunstenaars; opgroeien omringd met kunst heeft invloed op hem gehad. Toch stelt Jean Louis dat zijn kunst losstaat van die van zijn familieleden: "Ik weet niet waarom ik schilder, maar eerlijk gezegd wil ik dat ook niet weten; ik wil het gewoon *doen*."

Heeft het zin om de oorzaak aan te wijzen waardoor je schildert? "Ik schilder omdat ik schilder. En ik maak kunst omdat ik iets nieuws wil maken en nieuwe dingen wil uitproberen. Daarom doe ik ook veel verschillende dingen: ik werk met krijt, ledlampjes, digitale print … Nu ben ik veel bezig met kleuren. Ik heb me ingelezen over kleurtheorie, maar heb ook eigen ideeën over welke kleuren goed bij elkaar passen. Zo let ik erop dat kleuren op een canvas tot hun recht komen. Een schilderij in enkel blauwtinten is een blauw canvas; op een schilderij met een tint blauw en een tint oranje kan je dat blauw en oranje afzonderlijk zien. Daarnaast lees ik veel over kunst, kijk ik veel naar kunst. Zeker het abstract expressionisme boeit me, wat tot uiting komt in de kunst die ik maak. Mark Rothko, Jackson Pollock en Hans Hofmann hebben me sterk beïnvloed. Waar Caravaggio de werkelijkheid op een prachtige manier kan imiteren, voegen zij juist iets nieuws toe aan de realiteit en dat nieuwe trekt me zo hard aan. Kunst creëert dan. Dat is wat ik wil doen."

Humans of UAntwerpen

interpreteer gerust

"Als ik teken, ben ik specifiek: dat thema van dat gebouw of die persoon. Dan voel ik iets, wat terugkeert in het eindresultaat. Maar als ik schilder, dwaal ik verder van die specifieke werkelijkheid af. Dan zoek ik thema's op die ik zelf niet kan, maar wel *probeer* te begrijpen. Meestal begin ik met een los idee. Tijdens het schilderen zelf begin ik te analyseren, voeg ik andere ideeën toe, verander ik misschien van gedachten … De ene dag kijk ik er op een bepaalde manier naar, maar de dag erop kan ik er totaal iets anders in zien en dan ga ik soms met die interpretatie verder."

Interpretatie is een cruciaal begrip binnen Jean Louis' oeuvre. "*Interprétation libre* vind ik belangrijk; hoe je verbeelding werkt, doet ertoe in de kunst. Hoe jij een kunstwerk ziet, maakt een kunstwerk. Als ik een van mijn schilderijen toon aan twee verschillende mensen, krijg ik twee verschillende interpretaties terug en dat vind ik boeiend. Ik vind niet dat je kan stellen dat je fout kan kijken naar een kunstwerk. Er zijn meerdere manieren om te zien, om te interpreteren. Misschien is kunst afhankelijk van verschillende opvattingen van een bepaald beeld." Jean Louis merkt op dat mensen dikwijls bepaalde waarden of emoties uit kunst proberen te halen, maar zelf haalt hij drie afzonderlijke aspecten aan, die volgens hem te vaak samengevoegd worden: "Ten eerste heb je wat de kunstenaar maakt, ten tweede wat de kunst is en ten derde wat de kijker ziet. Dat zijn drie heel andere dingen; die tezamen vormen het kunstwerk voor je neus. Neem de Mona Lisa: dat is hét mooiste schilderij omdat iedereen dat vindt. Maar dat op zich is geen van die drie aspecten, dat is een status die los van kunst staat. Eigenlijk vind ik dat fout: kunst moet open zijn, toegankelijk voor alle soorten mensen, in plaats van het elitisme dat nu heerst.

gewoon kunst

"Kunst moet niet stoppen bij wat je al kent, het moet de werkelijkheid juist uitbreiden, iets nieuws toevoegen aan wat al bestaat. Mensen hebben dat ook nodig, vind ik. Mensen moeten geconfronteerd worden met andere opvattingen om meer tolerantie te doen ontstaan. Zeker in een geglobaliseerde en alsmaar meer verbonden wereld is het belangrijk om open te staan voor andere mensen en perspectieven." Bij die gedachte wordt Jean Louis even stil. "Toch wil ik mijn kunst eigenlijk apart zetten van de maatschappij en politiek. Ik wil dat het gewoon kunst is."

Wat is 'gewoon' kunst? "Als ik mijn kunst moest omschrijven in één woord, zou ik het intuïtionisme noemen; ik schilder heel intuïtief, in plaats van aan de hand van allerlei criteria om het 'goed' te maken. Of mijn kunst goed is, durf ik niet per se te zeggen. Het is kunst, daar ben ik zeker van; of het goed is, is subjectief. Ik houd van die onzekerheid, ze stelt me open. Terwijl ik erg perfectionistisch ben, heeft kunst me ook geleerd om fouten te accepteren, zelfs van fouten te houden. Als ik een verkeerde kleur gebruik, kan ik daar flexibel mee omgaan. Dan probeer ik er iets anders van te maken in plaats van het werk weg te gooien. Daarom is het soms goed om onzeker te zijn, het zorgt ervoor dat je nieuwe dingen uitprobeert. Ik luister graag naar andere meningen, in plaats van te hard vast te houden aan de mijne."

En toch, kunst maken blijft een kwetsbare scheppingsdaad. "Ik sprak met een therapeut die me zei dat ik een schilderij van mezelf niet mocht weggooien als ik het niet mooi vond. Dat zou namelijk betekenen dat ik iets in mezelf wil weggooien. Zoiets ergert mij, dan zit mijn eigen subjectiviteit in mijn kunst en dat voelt kwetsbaar, alsof ik naakt ben." Maar is het wel mogelijk om kunst te maken zonder je eigen subjectieve visie? "Dat ben ik nu aan het onderzoeken. De schilderijen van Caravaggio zijn óók gekleurd door hoe hij de wereld zag, ook al is het een weergave van de werkelijkheid. Maar die schilderijen zijn 'begrijpelijk', iedereen kan zien wat het afbeeldt. Daardoor interpreteer je minder. Wiens schilderijen ik echt niet kan ontcijferen, is Mondriaan. Maar dat inspireert mij: ik hoef het niet te ontcijferen, het is gewoon kunst." ■

Bierman

Cesar

tekst: Gert Van Langendonck ▪ beeld: Sophie Van Reeth

De pastor en het bier, er is geen duo dat meer onafscheidelijk is. Als pastorale superheld schrijft Gert Van Langendonck ons met zijn geestelijk vernuft op weg naar de beste smaken in het bierlandschap. Prosit!

Naar het schijnt bestaat er een schilderij van een Belgische surrealist waarop een pijp staat afgebeeld met daaronder de droge mededeling dat het geen pijp is. Dat laatste overigens in het Frans, een taal waarin het altijd al lastig is om zich correct uit te drukken en waarin een brood bestellen bij de bakker klinkt als het voordragen van een sonnet. De schilder van dat doek heet René Magritte en wordt gezien als hoogtepunt van het Belgisch surrealisme, slechts geëvenaard door Paul Delvaux en diens preoccupatie met treinen die nergens naartoe gaan (en misschien ook door het Vlaams parlement dat ook nooit ergens naartoe gaat). Dat is allemaal onzin natuurlijk. De grootste surrealist van ons wonderbaarlijk patattenland is Linthout, de tekenaar en voornaamste scenarist van de iconische Urbanusstrips.

Magritte is er tijdens zijn leven met moeite in geslaagd om een handvol kaders te vullen met slecht geplaatste appels en pseudo-intellectuele bijschriften bij dingen die objectief gewoon wél een pijp zijn. Linthout daarentegen zit ondertussen aan een kleine tweehonderd volledige stripboeken waarin elk tweede prentje een surrealistische grap is. Zijn strips worden bevolkt door iconische figuren als de sloor Eufrazie. Jef Patat die samen met Eddy Wally een pretpark start. God de vader en Diens mislukte poging om de schepping af te schaffen om van de miserie met Urbanus af te zijn. Al *ne keer* gebezigd waspoeder op Uranus (eigenlijk Urbanus, maar de B is ingeslikt door de navel van de planeet). Het *boerke* dat botst met zijn strontkar en in tranen uitroept dat hij een heel jaar voor niks gekakt heeft. Urbanus die een bal van het Atomium met radioactief afval vult en in het oog van Janneke Maan schiet. Het is maar een kleine greep uit wat onze grootste surrealist in enkele luttele jaren bij elkaar heeft geschraapt. Linthout is geen mens, maar een onuitputtelijke bron van creativiteit, volkstaal en dorpsverhalen, humor en bovenal surrealisme van een bovenmenselijk niveau.

De schaarse strips waarin Linthout het niet over Urbanus heeft, maar heel persoonlijk over zijn dementerende moeder of de zelfmoord van zijn zoon, tonen overigens dat zonder humor een dragende grond van rauw talent en ongefilterde emotie bloot komt te liggen die bij momenten beenhard inhakt op de lezer. De man is een grootmeester in het surrealisme die zich verschuilt achter de onverwachte kwinkslag. De deprimerende plekken van Paul Delvaux met wat vage schimmen in een lelijk station en de moeite van Magritte om een pijp te schilderen – en toch ook weer niet – zijn in vergelijking met deze beeldende overvloed eigenlijk wat gênant: het is misschien de geboorteplaats van het surrealisme, maar tegelijk zeker ook het kerkhof ervan.

In een van de strips van Urbanus krabt Cesar, de alcoholische vader van Urbanus, de schimmel van de muur om bier mee te brouwen. Cesar is uiteindelijk ook de naam van het bier dat Bierman hier graag wil bespreken. Het bier smaakt naar bier, laat dat duidelijk zijn, maar om de iconische woorden van onze tweede grootste surrealist te parafraseren: "Dit is géén bier." Dit is Linthout wiens creaties gul overvloeien in de realiteit.

gevulde zoete aardappel

GreenOffice kookt

tekst: Stan Schepers ▪ beeld: Ionescu Georgiana Lavinia en Louis Hansel

- Besprenkel een zoete aardappel met zout en plaats 8 minuten in de microgolf.
- Snij een halve ui in blokjes en bak met een teentje look in een pan met olijfolie.
- Wanneer de ui en de look goudbruin zijn, voeg zwarte bonen en fijngesneden paprika toe en laat even opwarmen.
- Meng er een theelepel komijnpoeder onder en voeg peper en zout toe naar smaak. Extra optie: je kan ook wat gemalen cayennepeper toevoegen als je het graag wat pikanter hebt.
- Snij de zoete aardappel in de lengte door. Lepel een beetje vruchtvlees uit de aardappel en meng met de bonen en paprika.
- Steek het mengsel terug in de aardappel.
- Serveer eventueel met avocado, dressing (vegan yoghurt) en/of koriander.

smakelijk!

gewoonte bekent kleur betweter

tekst: Matthias Van Laer

Het is niet omdat je veel onnozele weetjes kent, dat je een betweter bent. Dat bewijst een van onze redacteurs door een waanzinnig interessant, ongelofelijk boeiend of verbluffend spannend feit te delen.

Een typische douchevraag valt me te binnen: waarom schrijven we vanouds met blauw of zwart? Het antwoord is redelijk eenvoudig, maar zeker niet eenduidig. Historisch beschouwd is er sprake van een zekere gewoonte. Sedert de vijfde eeuw na Christus gebruikte men inkt, gemaakt uit natuurlijke grondstoffen (roet en indigo bijvoorbeeld), die eerder toevallig blauw of zwart kleurde naargelang de precieze samenstelling. Pas aan het einde van de negentiende eeuw kon de kleur blauw synthetisch samengesteld worden.

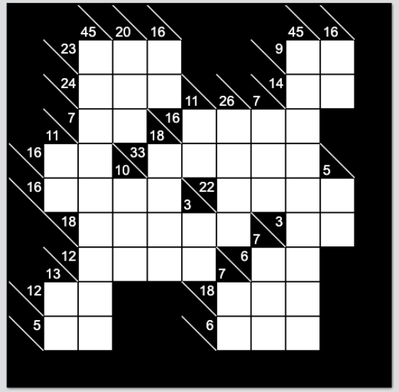
Groen en rood kregen toen ook algauw hun eigen plaats in een geheel van informele afspraken. Rood geldt als correctiekleur en wordt nu nog regelmatig gebruikt in boekhoudkundige documenten; je ziet de kleur bijvoorbeeld in negentiende-eeuwse erfenisaangiften al opduiken als controlekleur. Groen heeft de status van administratieve invulkleur. Blauw kon de mama vroeger gemakkelijker uit de kleren wassen dan zwart en is sinds enkele eeuwen tevens de kleur van het persoonlijk briefverkeer – wat ze ongetwijfeld blijft tot *de jaren stillekes*. Documenten vers van de pers (lees: formulieren) zijn in sober, formeel zwart gedrukt. De combinatie blauw-zwart dient bovendien ter onderscheid tussen origineel en kopie; zo zal je bij de bank of jurist vaak een document in het blauw moeten ondertekenen.

Minder hard bewijs is er voor de cerebrale verklaringen voor onze inktgewoonten; zo zou blauw ons doen denken aan de lucht of aan de zee – dus eigenlijk aan de lucht – en de hersenen kalmeren. Zowel blauwe als zwarte inkt op wit papier geeft een sterk contrast dat ons brein helpt informatie efficiënter te verwerken. Omdat het blauw-wit contrast net iets aangenamer leest – het is zachter dan zwart-wit – komt dat nog vaker voor. Wat er ook van zij, op mijn allerlaatste examen schrijf ik elke zin in een andere kleur. Of alles in fluoroze. Met een stift.

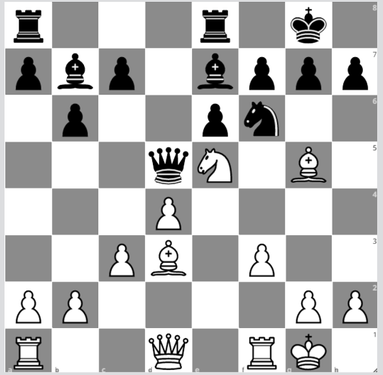
puzzel pagina

Zoals je vast al van kindsbeen is verteld, is een *dwars* lezen een teken van een uitzonderlijk intellectueel vermogen. Ja, iedereen weet dat, daar heb je geen bronvermelding voor nodig. Het is heus niet dat wij van de redactie graag aan *gatekeeping* doen, maar we vinden het daarentegen wel leuk (intellectueel gezien dan, je weet wel) om eens te zien of dat klopt. De schaakpuzzels op deze pagina's zijn afkomstig van onze eigen universitaire schaakclub: De Rode Loper. Geen zorgen, iemand anders neemt wel notities.

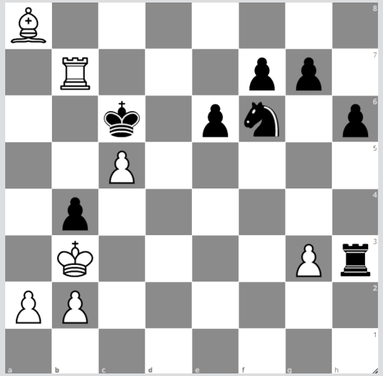
ka kuro

wit aan zet

wit aan zet

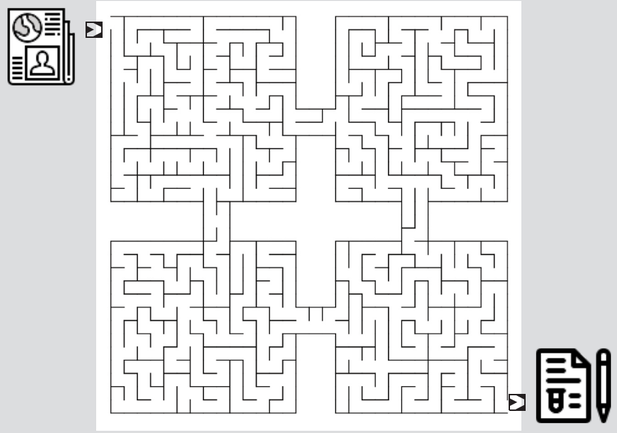
				2	1	6		
6	7		5					
1		9				3		4
4			6	7				
		5	9	3	2	1		
				5	4			3
2		8				9		5
					5		1	6
		6	2	9				

sud oku

1			3			9		
	9	2		5		4	6	
	4				9			
	3		6					
7	6		8	9	1		2	4
					3		9	
			4				3	
	2	4		3		1	5	
		1			5			6

dool hof

Oei, de pers is de resultaten van de PFAS-onderzoeken, gevoerd door UAntwerpenwetenschappers, kwijt! Help jij de journalisten de weg terugvinden?

Naast maatschappelijke problemen, studentikoos nieuws, onderzoek en enige uitspattingen richting humor ruimt *dwars* ook met liefde plaats voor poëzie en andere creatieve uitlaatkleppen. Op deze twee pagina's krijgen student-dichters carte blanche om hun fragiele zielsroerselen, hun taalspel en esthetische verzen bloot te leggen. De studentengemeenschap hoeft niet altijd druk te zijn; een poëtische rots in de branding of juist de woorden die je over de barricade duwen door je zo te raken, hier is een rustpunt tussen al het nieuws, al het om-ter-scherpst en alle heetst-van-de-snedes.

Wil jij jouw gedichten hier zien schitteren? Onze huispoëet houdt van gezelschap.

poezie@dwars.be.

beeld: Hanne Collette

ondeggiando

Zo zingt de zee

als de hologige blik
van de krijgsgevangene, vurig
maar in haar dieptes lijdend

als rouw
van de wolvenmoeder, trots
met pijn de nacht doorsnijdend

als een luisterend oor
van de boezemvriend, oprecht
met reikende hand intiem wijkend

Zo zingt
de zee

Benjamin Heirbaut

13 m²

Ik kan mij vagelijk herinneren dat ik ergens woonde.
Hoe een sleutelbos m'n sloffen op- of ontsloot,
Hoe ik ging slapen onder dons en
Op diezelfde plek wakker werd.

nu,
in de loop van de
dag, kom
ik, blijf ik
even, vaak niet
langer dan een uur.

Mijn voeten zijn koud.

Benjamin Heirbaut

DOORBRAKEN

MEER DAN WAT GAL

tekst: Matthias Vangenechten ■ beeld: Hanne Collette

nieuw vanaf dit academiejaar

Een nieuw academiejaar: nieuwe wetten, nieuwe regels. Maar wat verandert er zoal? Wij hebben alle nieuwigheden gebundeld in een handig overzicht. Ach, laat zitten, je hoeft ons niet te bedanken.

Ten eerste en om te beginnen moeten studenten vanaf dit academiejaar tweemaal slagen voor hun examens. Logisch natuurlijk, studenten die tweemaal slagen voor een examen beheersen het vak veel beter dan zij die dat een keer doen door louter hun kortetermijngeheugen vol te proppen. Voor de volledigheid zeggen we erbij dat wie niet slaagt in eerste zit tweemaal moet slagen in tweede zit. Mocht de nieuwe examenstrategie de verwachtingen inlossen, denkt UAntwerpen eraan om ook alle colleges in tweevoud te geven en studenten papers, thesissen en doctoraten tweemaal te laten maken.

Van nog meer visie gesproken: de universiteit lanceert een betalende versie van Blackboard die op elk moment van de dag correcte cursusinformatie biedt. Dat met als doel studenten die gemotiveerd genoeg zijn om voor hun studies geld af te troggelen bij moeder- of vaderlief extra doch niet buitensporig te belonen. Het werkelijk mooie is dat UAntwerpen lessen trekt uit het thuisonderwijs, daarom worden in alle aula's de stoelen door bedden vervangen.

Zo blijft UAntwerpen de eigen werking maar verbeteren en perfectioneren, allemaal nobele pogingen om ooit aan de enkels te kunnen likken van de Katholieke Hogeschool van Denderwindeke. Heeft Denderwindeke dan een hogeschool? Nee, ofschoon Antwerpen een eigen universiteit heeft, heeft Denderwindeke geen hogeschool. Zo zie je maar hoe raar de wereld in elkaar zit. Enfin, ik weid uit, want de veranderingen zijn haast niet te tellen, zeker niet voor Taal- en letterkundestudenten.

De ICT-dienst van UAntwerpen krijgt dit najaar een eigen realityreeks op VTM 9, Play 5 stelt de rest van *Temptation Island* uit naar volgend voorjaar. Dat studenten opnieuw naar de les kunnen, betekent niet dat er voor Fabio (21) iets verandert. "Noem me een groot visionair, maar ik ging voor corona uitbrak al niet naar de les."

UAntwerpen en multinational 3M slaan met de '3M-leerstoel' de handen in elkaar. 3M financiert die leerstoel over ecologisch ondernemen en ethisch management. Beide ondernemingen verwachten dat de eerste onderzoeksresultaten reeds eind 2022 onder de mat worden geveegd. Ook UAntwerpen ontbolstert als een wilde weldoener: de universiteit doet een flinke geste aan het schoonmaakpersoneel dat wekelijks één extra amper verstaanbaar bedankje krijgt. Of elke schoonmaker individueel een bedankje extra krijgt of de geste moet worden opgevat als een bedankje voor al het schoonmaakpersoneel maakt deel uit van de verdere onderhandelingen.

Dat is het zowat. Op deze primeur uit eigen huis na dan: *dwars* biedt voortaan uitsluitend correcte informatie aan op deze pagina. Dat zijn we aan u, onze lieftallige lezer, tot in de eeuwigheid verplicht. ◥

het laatste woord

tekst en beeld: Margaux Albertijn

Je zal het maar voorhebben: het ligt op het puntje van je tong en toch kan je er niet opkomen. Dat ene woord ontglipt je keer op keer. Ook dit jaar schiet *dwars* alle schlemielen in zulke navrante situaties onverdroten te hulp. Maandelijks laten we ons licht schijnen op een woord waar de meest vreemde betekenis, de meest rocamboleske herkomst of de grappigste verhalen achter schuilgaan. Deze editie ontmaskeren we de pilaarbijters.

Heb je even tijd om naar me te luisteren? Er moet me iets van het hart! Kom, ik schenk je een glas in en dan zetten we ons in een hoekje waar niemand ons kan horen. Ken je zo van die mensen die doen alsof ze perfecte schepselen zijn? Alsof ze welgeteld elke regel opvolgen en zelfs dode letters weer tot leven wekken? Nooit ofte nimmer hebben ze iets ondernomen wat ook maar in de buurt komt van een ethische misser, o nee, dat zouden ze *nooit* doen. En dit hele gesprek? Daar krijgen ze vast een hartaanval van. Wat gemeen toch allemaal! Enigszins teleurgesteld schudden ze hun hoofd, want ze hadden beter van ons verwacht, beter gehoopt misschien, maar stiekem weten ze dat dit ook betekent dat zij moreel superieure mensen zijn. Een erg zware last.

Tot je hen in een privékamer tegenkomt. Dan! Dan gaan de sluizen open, geloof me maar. Geen regel blijft overeind, geen persoon blijft onaangetast door hun gal. De buren met die huilbaby zijn vreselijke mensen, maar kan je geloven dat ze hebben geklaagd dat *hun* feestje te luid was? Pfft! Afval op de grond gooien is een schande, maar als de vuilnisbak toch een beetje ver staat, maakt één papiertje of peuk op de grond niet uit. Hun kan nooit iets verweten worden, maar iedereen zal het horen als er iets gebeurt wat hun niet aanstaat. En geen greintje zelfreflectie, hè? Wat een pilaarbijter.

Aanvankelijk doelde de scheldnaam *pilarenbiter* vooral op een gelovige die zich overmatig godsdienstig gedroeg, het type dat de voeten kuste van elk Jezusbeeld in de buurt. Na verloop van tijd werd het algemener gebruikt en fungeert het als iets gemenere versie van 'schijnheilige'. Een pilaarbijter doet zich braver voor dan die in werkelijkheid is, inclusief de nodige dosis veroordelende blikken en commentaar. Die religieuze betekenis heeft het woord nog niet helemaal van zich afgeworpen, dus het kan maar al te goed gebruikt worden voor mensen die zich op zondag in de kerk bevinden en op maandag de eerste steen werpen, alle eigen zonden vrolijk negerend.

Laten we nog een glas erbij nemen voor mijn levensbelangrijk advies. Vertrouw de pilaarbijters, de farizeeërs, de hypocrieten, de schijnheiligen en de huichelaars van de wereld niet. Je hebt er een gezellig gesprekje mee over een goedkoop glas wijn en dan schrijven ze het nog even op in een roddelblad ook. Tot zover de vertrouwelijkheid. Pfft. Waar gaat het naartoe met de wereld …

beeld: Jean Louis Joos

dwars
dwars
dwars
dwars
dwars